

Gedetailleerd programma 11/10

KEYNOTE – KATELIJNE VAN LOMMEL:

De taal van moeilijk gedrag

Waaizin is: dezelfde pedagogische interventies opnieuw en opnieuw inzetten en toch een ander - beter - resultaat verwachten. Wanneer het op moeilijk gedrag bij leerlingen aankomt, is dat echter wat nog vaak gebeurt. Wat als we ontdekken dat moeilijk gedrag eigenlijk een vorm van communicatie is? Een verborgen hulpvraag die de leerling op dat moment op geen andere manier kan stellen. Dan kunnen we ons de 'spelregels' van gedrag eigen maken en samen gaan zoeken naar wat in de aanpak ervan pedagogisch is. Dit opdat we het welbevinden van leerlingen én leerkrachten kunnen verhogen.

Katelijne Van Lommel is kinder- en jeugdpsychologe en auteur van het boek 'Sprekende harten, strijdende zwaarden'. Ze is zelf werkzaam in het (buitengewoon) onderwijs en hecht er belang aan enkel dingen te vertellen die in de praktijk hun nut al bewezen hebben.

WORKSHOPS

Workshopsessie 1:

1. STOP 4-7 – Samen sterker Terug Op Pad

— door **Marlies Marchand & Vibe Boret (CKG Sint-Clara) (kleuter & 1ste graad lager)**

STOP4-7 is een trainingsprogramma voor kinderen tussen 4 en 7 jaar met (lichte) gedragsproblemen. In deze workshop willen we met jullie nadenken over hoe om te gaan met moeilijk gedrag, hoe positief gedrag kan bevorderd worden en welke opvoedingsvaardigheden het verschil kunnen maken. Er wordt stilgestaan bij het belang van gedrag te observeren en lezen. Hierbij worden enkele tools aangereikt om mee aan de slag te gaan. De focus wordt vooral gelegd op het gebruik van ABC-schema's. Daarnaast komt het verloop van de driftbui ook aan bod. We hopen jullie de kracht van complimenten te laten ervaren.

2. Scholen anders organiseren in de praktijk

— door **Gerd Beckers & Joost Maes (Leercentrum KaBOT) (Kleuter & lager)**

In deze workshop krijg je een gedetailleerd inzicht en kennis over onze ontwikkelingsgerichte, lerende organisatie waarbij het leren van de leerkracht (de professional) centraal staat. Via dat leren van de leerkracht wordt de klaspraktijk daadkrachtig versterkt en worden de kinderen extra gestimuleerd in hun leren en ontwikkelen. We tonen ook aan hoe deze organisatie jaar na jaar effect heeft op de resultaten van de kinderen in de officiële testafnames. Leren en ontwikkelen is de missie in onze organisatie. Alles wat we doen staat in het teken van die missie die we realiseren vanuit de zelfdeterminatietheorie waarbij autonomie, relatie en competentie de kernwaarden zijn die elke dag worden nagestreefd. Je krijgt een inkijk in hoe we dit alles realiseren zonder zorgleerkrachten, zonder personeelsvergaderingen of studiedagen, in hoe we de traditionele schoolorganisatie ombouwden met andere rollen tot een structurele overlegcultuur en zo meer dan 60 professionaliseringsmomenten per leerkracht, per schooljaar realiseren. Dit alles gebeurt grotendeels tijdens de schooluren.

3. De behoefteballon - cirkelen rond emoties

— door Lieselot Dalewyn en Wies Vandenbulcke (Aura XS, NAFT) (4de-6de leerjaar)

Aura XS is expert in het werken met lagere schoolkinderen rond hun welbevinden in de klas. Aan de hand van een nieuwe uitgewerkte methodiek "de behoefteballon" tonen we hoe je dit ook kan doen met jouw klasgroep. Dit in de werkvorm van een pro-actieve cirkel. Het wordt een interactieve workshop, met ruimte voor vragen.

4. De invloed van een groene speelplaats op de ontwikkeling van de leerlingen

— door Dieter Willems (BELEEFdeTuin) (kleuter & lager)

Wat is de meerwaarde van een groene speelplaats voor het welbevinden van de kinderen? Hoe spelen en leren kinderen op een duurzame en biodiverse speelplaats? Wat is de invloed van het nemen van gezonde risico's op de ontwikkeling? Welke gevolgen heeft een klimaatbestendige speelplaats op het hele schoolgebeuren? Denk hierbij aan toezicht, relatie met ouders, vuil worden, gevaar? Dit alles kom je te weten in deze workshop waarbij er zeker ruimte is voor eigen inbreng en praktische vragen!

5. Loop naar de maan

— Geert Taghon (Lager)

Agressie en grensoverschrijdend gedrag zijn 'hot items' in het onderwijs. Ze zorgen voor heel wat kopzorgen bij leerkrachten, directies ... maar ook bij ouders. In deze workshop krijg je enkele smaakmakers rond dit thema. Hoe kunnen we agressie begrijpen bij kinderen/leerlingen? Welke zijn handvatten in het hanteren van agressie en grensoverschrijdend gedrag? En wat als een ouder boos of ontevreden is tijdens een contact met onze school?

6. Rots en Water

— Veerle Van Elsen (Gadaku Institute) (kleuter & lager (doelgroep: 4-12 jaar))

In deze workshop maak je kennis met de "Rots en Water-methodiek", een psychofysieke sociale competentietraining. Het is een training die vertrekt vanuit fysieke actie en interactie. Uit het hoofd, in je lijf! Je ontwikkelt kracht én rust, in verbinding met jezelf en anderen. Je leert door de oefeningen in de training o.a. letterlijk stevig op je voeten staan, focussen op je doel en je herpakken als er iets misgaat, kracht en rust in je buik controleren. Rots staat voor eigen grenzen aan kunnen geven, zelfstandig beslissingen kunnen nemen, een eigen weg kunnen gaan. Water staat voor communicatie, kunnen luisteren, samen naar oplossingen kunnen zoeken, en de grenzen van anderen respecteren. Het wordt een actieve en leerrijke workshop!

Workshopsessie 2:

1. Rust in de klas vanuit kracht en zelfcontrole

— door Veerle Lisabeth (Kleuter & lager)

In deze workshop wordt stilgestaan bij de kracht van zelfcontrole van de leerkracht. Controle over jezelf helpt om escalaties in de klas tegen te gaan en zorgt dat je sterker staat t.o.v. leerlingen die moeilijk gedrag stellen. Waarom is zelfcontrole belangrijk en veel krachtiger dan het streven naar controle over de leerlingen. Hoe kan je daartoe komen? We blijven even stilstaan bij de tool 'afspraken maken met inspraak'.

2. ABC-groeigesprekken: een duik onder de waterlijn!

— Kim Viane (Organisatie- en leiderschapcoach Impetus Academy) (Kleuter & lager)

In deze workshop, gebaseerd op de Zelf-Determinatie Theorie, leren we je via ABC-groeigesprekken een duik nemen onder de waterlijn. We leren hoe ABC-behoeften (onder de waterlijn) van kinderen en jongeren een invloed hebben op het zichtbare gedrag (boven de waterlijn). Want wanneer kinderen en

jongeren het gevoel hebben dat ze zichzelf kunnen zijn (Autonomie), dat ze goede relaties kunnen opbouwen met anderen (verbondenheid), en dat ze zich verder kunnen ontwikkelen (Competentie), dan zitten ze boordevol energie en kunnen ze (leer-)moeilijkheden gemakkelijker het hoofd bieden. Tijdens deze interactieve workshop:

- ontdek je ervaringsgericht de kracht van ABC-groeigesprekken;
- leer je obstakels en hulpbronnen voor ABC-bevrediging bij kinderen en jongeren te identificeren;
- krijg je handvatten aangereikt om samen met kinderen/jongeren op zoek te gaan naar wat ze nodig hebben om hun ABC gevoed te weten.

Deze groeigesprekken kan je onmiddellijk inzetten in je dagdagelijkse praktijk. Zo creëer je een (psychologisch) veilige en stimulerende (leer)omgeving. Wie duikt er mee?

3. Doorbreek de kwetsbaarheid

— Maarten Doise (Docent bacheloropleidingen Sociale readaptatiewetenschappen & Sociaal werk, Postgraduaat ervaringsleren in en met de natuur aan Howest) (Kleuter & lager)
Waarom zijn er leerlingen die telkens weer de grenzen van het toelaatbare opzoeken of overschrijden? Hoe reageer je als steeds dezelfde leerling haar huiswerk niet gemaakt heeft? Hoe is het in godsnaam mogelijk dat net Kenji zijn ouders niet naar het oudercontact komen? Wat met leerlingen of ouders die totaal andere waarden en normen lijken te hebben dan jij als leerkracht?

Tijdens deze workshop prikkelen we je om 'afwijkend gedrag' te bekijken door de bril van maatschappelijke kwetsbaarheid. Geconfronteerd worden met die kwetsbaarheid in je klas of school is dikwijls zeer gelaagd en uitdagend. Het goede nieuws is dat jij als medewerker een cruciale rol kan spelen om die maatschappelijke kwetsbaarheid te helpen doorbreken. Ben jij diegene die mee het verschil maakt?

4. Hoe gaan wij onze klas- en schoolomgeving aanpassen aan de emotionele noden van onze leerlingen (een praktijkvoorbeeld vanuit BuBaO De Kindervriend (kleuter en lager type 2))?

— Jo De Coninck & Eveline Van Dierendonck (De Kindervriend (Vrij buitengewoon Basisonderwijs) (Kleuter & lager)

Veel van onze leerlingen worden overvraagd door hun omgeving en de maatschappij op emotioneel vlak. Ze kunnen het wel, maar ze kunnen het niet aan. In deze workshop nemen we jullie mee hoe wij hier op individueel-, klas- en schoolniveau proberen mee om te gaan. We gaan dieper in op onze visie (geïnspireerd door Dösen), onze zepplinwerking (alternatief klasje voor leerlingen die voltijds klasgebeuren niet aankunnen) en hoe we dit borgen en bewaken binnen onze school.

5. Geluk in de klas

— door Iris Degryse (Gezond leven vzw) (Lager)

Een gelukkig leven, dat wensen we mekaar steeds toe, maar wat is dat eigenlijk, 'geluk' en welke rol kunnen jij en je klasgroep hierin spelen? We bieden antwoorden op alle vragen, gaande van wie, wat, waar, wanneer en vooral ... HOE?! In deze sessie nemen we je mee in de wereld van geluk: wat is dat eigenlijk, welk stuk van geluk kan je in handen nemen, welke rol kunnen de leerkracht en de klasgroep hierin spelen ...? Maar vooral: hoe kunnen jullie als klas hiermee aan de slag gaan?

6. Rots en Water

— Veerle Van Elsen (Gadaku Institute) (kleuter & lager (doelgroep: 4-12 jaar))

In deze workshop maak je kennis met de "Rots en Water-methodiek", een psychofysieke sociale competentietraining. Het is een training die vertrekt vanuit fysieke actie en interactie. Uit het hoofd, in je lijf! Je ontwikkelt kracht én rust, in verbinding met jezelf en anderen. Je leert door de oefeningen in de training o.a. letterlijk stevig op je voeten staan, focussen op je doel en je herpakken als er iets misgaat, kracht en rust in je buik controleren. Rots staat voor eigen grenzen aan kunnen geven, zelfstandig

beslissingen kunnen nemen, een eigen weg kunnen gaan. Water staat voor communicatie, kunnen luisteren, samen naar oplossingen kunnen zoeken, en de grenzen van anderen respecteren. Het wordt een actieve en leerrijke workshop!